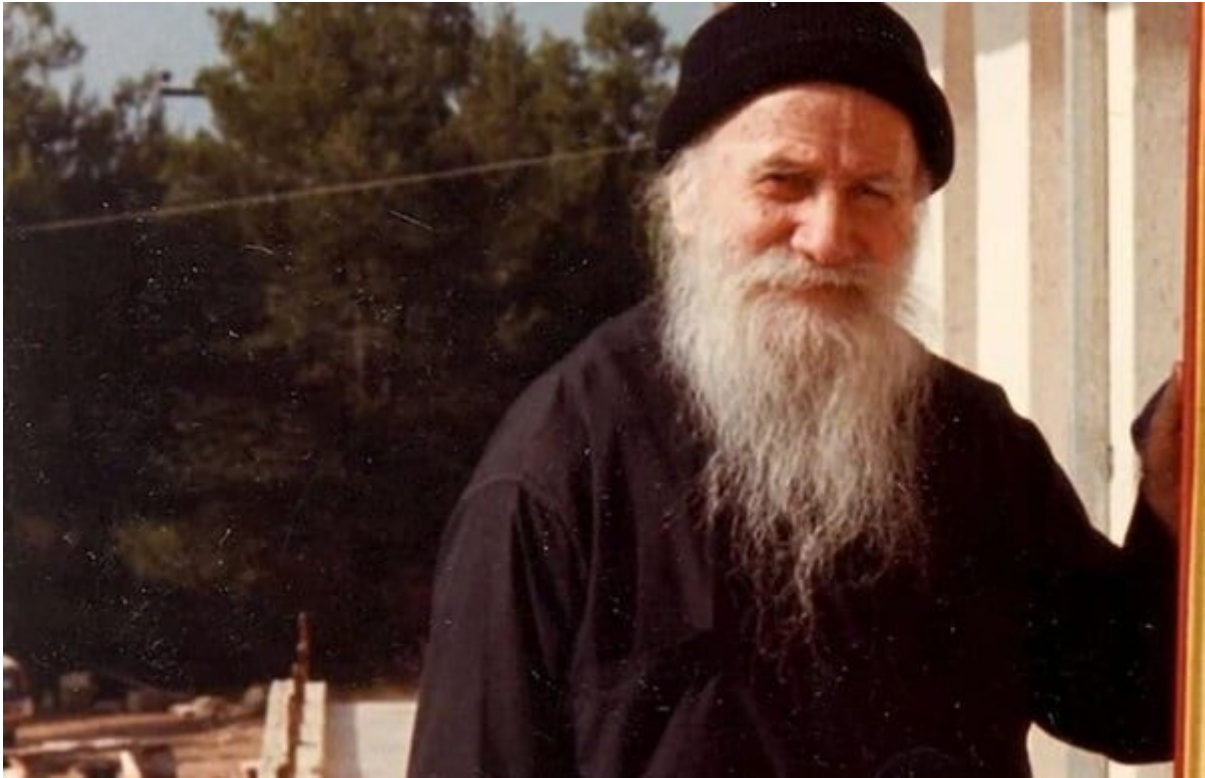

Άγιος Πορφύριος: Οι ακολουθίες της Εκκλησίας να γίνονται πάντα με έρωτα

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

Οι ακολουθίες της Εκκλησίας είναι λόγια που συζητάμε, που μιλάμε στον Θεό με τη λατρεία μας, με την αγάπη μας. Μέσα στην εκκλησία με όλους τους αδελφούς, που παρακολουθούμε τη θεία μυσταγωγία, που ψάλλουμε, που μεταλαμβάνουμε - αυτές είναι οι πιο παραδεισιακές μας ώρες.

Όταν όλοι μαζί παρακολουθούμε τις ιερές ακολουθίες, τα λόγια του Κυρίου με τα Ευαγγέλια, τον Απόστολο, τους κανόνες και τα τροπάρια της Παρακλητικής, του Τριωδίου, των Μηναίων επιτυγχάνουμε την ένωσή μας με τον Χριστό.

Αλλά οι παγίδες του σατανά είναι πολλές για τους ανθρώπους που λατρεύουν τον Θεό. Ο πειρασμός μας κανονίζει σ' αυτό το σημείο να μη δίνουμε καθόλου προσοχή. Πάμε στην εκκλησία συχνά, για να συνεχίσουμε τον ύπνο μας.

Και μόλις ακούσουμε τα λόγια, τα ψάλλματα, κλείνουν τα μάτια μας. Ερχόμαστε σε μία κατάσταση χαυνότητας και δεν μπορούμε να παρακολουθήσουμε τα γράμματα,

τα τροπάρια, τους ύμνους· ένα σατανικό πράγμα. Το βλέπει κανείς ολοφάνερο μ' αυτή την υπνηλία.

Τι χάνομε ευρισκόμενοι απερίσκεπτα μέσα στην εκκλησία!

Ενώ απ' έξω λέεις, «θα προσέχω, δεν θα το ξανακάνω, θα προσπαθήσω», δεν τα καταφέρνεις. Αυτά τα «θα προσέχω» κ.λπ. είναι όλα πιεστικά πράγματα, που εξοργίζουν τον εαυτό μας, δηλαδή τον κάνουν ν' αντιδρά. Δεν γίνεται τίποτα με την πίεση. Αντίθετα, μας βουτάει η κακή κατάσταση και μας εξευτελίζει.

«Σφίξου, συγκεντρώ σου, κάνε ό,τι νομίζεις· εγώ, ο παλαιός άνθρωπος, σ' έχω στο χέρι μου, θα σε σφίγγω, κι αν μπορείς, προχώρα».

Ό,τι κάνεις αγγάρια και κλωτσάει η ψυχή σου μέσα σου, βλάπτεισαι. Το έχω πει πολλές φορές αυτό. Έχω δει και μοναχούς κι ανθρώπους κάθε ηλικίας να φεύγουν εντελώς απ' την Εκκλησία κι απ' τον Θεό, μην αντέχοντας την εσωτερική πίεση αλλά και την πίεση από άλλα πρόσωπα.

Απ' την πίεση, όχι μόνον αντιδρά κανείς εναντίον της Εκκλησίας, αλλά δεν τη θέλει καν. Δεν τον επηρεάζει θετικά. Δεν καρπούται. Το κάνει, πιεστικά βέβαια, γιατί το είπε ο γέροντας, το είπε ο πνευματικός. Και λέει: «Τώρα πρέπει να πάω, παραδείγματος χάριν, στ' απόδειπνο». Ναι, όλα γίνονται, αλλά όταν γίνονται τυπικά, βλάπτουν, δεν ωφελούν.

Αναγκάζεσαι πολλές φορές να κάνεις το καλό. Αλλά δεν πρέπει να γίνεται με σφίξιμο, δεν ωφελεί, δεν οικοδομεί. Παράδειγμα, αυτό που λέμε για το «Κύριε Ιησού Χριστέ...». Αν βιάσεις τον εαυτό σου να το κάνει, σε λίγο θα στενοχωρεθείς, θα το πετάξεις μακριά κι ύστερα τι γίνεται; Αν το κάνεις αγγάρια, πιέζεσαι, πιέζεσαι και σου ξεσπάει σε κακό.

Μπορεί, κιόλας, μία τέτοια πίεση να σε κάνει να μη θέλεις να πάεις ούτε στην εκκλησία. Με άλλο τρόπο να πάεις στην εκκλησία, όχι με σφιξίματα και με σπρωξίματα κ.λπ., αλλά μ' ευχαρίστηση.

Για να γίνει αυτό, πρέπει να προσέχεις και ν' απολαμβάνεις και να χαίρεσαι τις ακολουθίες, τα τροπάρια, τα αναγνώσματα, τις ευχές. Να προσέχεις την κάθε λέξη, να παρακολουθείς τα νοήματα. Καταλάβετε; Από κει ξεκινάει η ευφροσύνη.

Υπάρχει, όμως, κι ένας άλλος μεγάλος κίνδυνος. Αν δεν προσέξουμε, μπορεί ολ' αυτά να τ' ακούμε και να τα ψάλλουμε τυπικά. Να τα λέμε και να τ' ακούμε, επειδή πρέπει.

Ο μοναχός πηγαίνει, παραδείγματος χάριν, στον εσπερινό και ακούει: «Ως αγαπητά

τα σκηνώματά Σου, Κύριε των δυνάμεων· επιποθεί και εκλείπει η ψυχή μου εις τας αυλάς του Κυρίου...». Τ' άκουσε σήμερα, τ' άκουσε αύριο, τ' άκουσε μεθαύριο, όλο το χρόνο. Τώρα τι άλλο, τα ίδια και τα ίδια;

Όταν τ' ακούει χωρίς να συμμετέχει, κουράζεται, κοιμάται, δεν εμβαθύνει, παθαίνει κορεσμό και μετά έρχεται η αντίδραση. Μετά καμία ωφέλεια, καμία χαρά. Αρχίζει η απελπισία κι ο διάβολος δεν χάνει την ευκαιρία να κάνει το κακό.

Οι ακολουθίες είναι μεγάλη υπόθεση. Οι ακολουθίες είναι το παν. Το έχω ζήσει αυτό. Αρκεί πάντα να γίνονται με έρωτα, με ενδιαφέρον, με ακραιφνή λατρευτική διάθεση προς τον Χριστό. Όχι αγγάρια και μηχανικά. Θέλει έρωτα, θείο ενθουσιασμό.

Αν δεν αισθανόμαστε έτσι, δεν έχουνε αξία. Όχι μόνο δεν έχουνε αξία, αλλά κάνουνε και κακό. Θα μου πείτε, «τότε να μην τις κάνουμε;». Όχι, βέβαια. Όμως, όσο μπορεί κανείς να φεύγει απ' τον τύπο και να κοιτάζει την ουσία. Δηλαδή να το θέλει, να το ορέγεται, να ευχαριστείται με την προσευχή, με τη συνομιλία μετά του Θεού. Είναι καταστροφή για τον μοναχό ο κορεσμός.

Εγώ, τι να σας πω, αυτό δεν το ξέρω. Τις ακολουθίες τις έχω απολαύσει. Δεν πίεζα τον εαυτό μου, δεν ήξερα να κάνω κάτι αγγάρια. Αντίθετα, αν είναι δυνατόν κάθε μέρα ν' ακούω τα ίδια, σήμερα και αύριο και μεθαύριο.

Όλο τα ίδια' αλλ' αυτό έχει αξία. Δεν χορταίνω να τα λέω όλη την ημέρα. Και πιστεύω ότι πολύ μας ωφελούν ολ' αυτά. Έχουν τόσους χυμούς, που δροσίζουν την ψυχή και την τρέφουν. Κι εσείς έτσι να δίνεσθε με την καρδιά σας στον Χριστό.

Όταν στην Πολυκλινική τη Μεγάλη Παρασκευή έλεγα την ευχή, «Δέσποτα Κύριε Ιησού Χριστέ, ο Θεός ημών, ο μακροθυμήσας...» μπροστά στον Εσταυρωμένο, τη διάβαζα και τη ζούσα.

Την άλλη μέρα στο χειρουργείο ο καθηγητής μπροστά στα παιδιά, δηλαδή στους φοιτητές, μου λέει:

– Πάτερ, τι ωραία ήταν η ευχή! Εσύ πρέπει να είσαι άγιος.

– Δεν είμαι άγιος, του λέω, αλλ' επειδή θέλω να γίνω άγιος, ζητούσα το έλεος του Θεού να με κάνει άγιο κι η ψυχή μου συγκινήθηκε. Εγώ είμαι πολύ αμαρτωλός κι αυτό ήταν μία νεύση του Χριστού.

Αυτή η ευχή είναι καλλιτέχνημα, δεν είναι; Γι' αυτό σας λέω να τη διαβάζετε πάλι και πάλι.

Οι λειτουργικές προσευχές, οι οποίες φαίνονται τυπικές, όταν λέγονται με νόημα και προσοχή, γίνονται δικές σας. Την Ακολουθία της Θείας Μεταλήψεως, όταν τη διαβάσει και ο πιο αμαρτωλός, αγιάζεται πολύ.

Έτσι γίνεται η καλλιέργεια χωρίς να το καταλαβαίνομε. Αναίμακτα. Δηλαδή αχρηστεύει ο άνθρωπος τον παλαιό εαυτό του. Τον αχρηστεύει χωρίς πόλεμο. Δεν τον εξοργίζει, αλλά τον αχρηστεύει και αναπτύσσει τον καινό άνθρωπο μέσα του.

Απόσπασμα από το βιβλίο, «Γέροντος Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου, Βίος και λόγοι», έκδοση Μονής Χρυσοπηγής, Χανιά.

Πηγή: pemptousia.gr (Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)